Muzikale veelvraat Didier Laloy blikt terug op drie decennia trekzakpassie

Zo'n dertig jaar geleden betrad Didier Laloy de eerste podia en hij blijkt sindsdien onlosmakelijk verbonden met zijn trekzak. In dit deel praten we over zijn zijn eerste album met Dyad, over 100 Voltas en over zijn grote droom.

DEEL 2

Een eerste album met Dyad, 'Komorebi, live' (2023)

"Dyad kent een langere voorgeschiedenis. Dit verhaal ontstond eigenlijk vanuit Belem, met Kathy Adam, een voor mezelf heel belangrijke periode, met ongeveer 400 concerten in verschillende formules, een



foto: © Bart Vanoutrive

geschiedenis uit het hart, zowel muzikaal als op menselijk vlak die ik blijf adoreren". Met haar speelde Didier trouwens jaren eerder reeds samen bij Panta Rhei. "Kathy wou zes jaar geleden haar leven omgooien en zich ten dienste stellen van anderen, zich nuttig voelen voor de maatschappij, en werd verpleegster. Tijdens haar studies zag ze de combinatie met het musiceren nog haalbaar, daarna besloot ze definitief te stoppen met muziek. Met Belem waren we op Womex geweest, wat ons heel veel concerten opleverde. Voor mij was het onmogelijk om die reeks af te breken, voor haar was het evenmin mogelijk dat ik zou doorgaan zonder haar. 'Belem' behoorde ons allebei toe. Dus hebben we samen een oplossing gezocht om Belem voort te zetten, onder een andere naam, maar waarbij de zalen die die kleur wilden, zich er toch zouden in kunnen herkennen. Op die manier daagde het om dit avontuur voor mij verder mogelijk te maken, samen met een contrabas, dus weliswaar geen cello, maar Adrien Tyberghein speelt uitmuntend met de boog, waardoor we een aantal nummers van Belem konden hernemen. Daarnaast groovet Adrien heel sterk, en speelt in tegenstelling tot Kathy, die een heel precieuze celliste is, vaak heel rock&roll, omdat hij ook effecten gebruikt. Zo werden we met Dyad tegelijk Belem, en Tref of S-Tres in de energie. Op die manier hebben we met Dyad de hele reeks met Belem kunnen hernemen." Op mijn vraag of en hoe Dyad zich onderscheidt van Duplex is Didier heel resoluut. "Het zijn twee totaal andere zaken. Dyad is heel akoestisch, bijna kamermuziek op bepaalde momenten, wanneer Adrien in de sferen van Belem heel zacht op de boog speelt, en soms wringt zich hier een rockelement tussen, zoals bij Duplex, terwijl een elektronisch element, dat kenmerkend is voor Duplex haast ontbreekt. Dyad is akoestisch met een snufje rock".



> *"Ik vroeg me zelfs af of mijn carrière na de pandemie nog een toekomst zou hebben"*
>
> **Didier Laloy**

Verónica Codesal vormt een trio en gaat (even) solo met '100 Voltas'

'100 Voltas', waar Damien Chierici eveneens deel van uitmaakt, kan eveneens beschouwd worden als een spin off van een lange voorgeschiedenis. "Voor mij is dit een vervolg op het mooie jarenlange avontuur met Ialma en met Verónica Codesal. Ik maakte sinds hun concertdebuut deel uit van hun begeleiding. Op hun eerste album (Palabras Darei uit 2000) speelde ik nog niet mee, maar ik sloot onmiddellijk aan voor de concerten die hierop volgden. Twee jaar terug begonnen we na te denken over een nieuw project en kwamen de (overgebleven) zangeressen thuis repeteren". Marisol Palomo en dochter Eva zijn immers terug in Spanje gaan wonen, één van de minder gekende gevolgen van de pandemie. Marisol was net voor alle grenzen zouden sluiten in Spanje en wist haar partner en Ialma manager Michel Schoonbroodt te overhalen tijdelijk naar ginds over te steken. Ondertussen vonden ze een vaste stek in Santiago de Compostela en lijken ze niet van plan op hun stappen terug te keren. "Enkel Natalia en Vero bleven hier, maar Nati geeft les, waardoor het meestal enkel Vero was die kwam repeteren en me projecten voorstelde, van de orde van "later kunnen we dit of dat...". Tot we samenzaten met Marisol en ons afvroegen of het niet beter zou zijn dat Vero, die als enige nog beschikbaar is in België, voor één keer het project alleen zou dragen om er ook meer persoonlijke elementen aan toe te voegen. Het resultaat is dat er ook eigen composities van haar op het album een plaats kregen. Ze had ons bezig gezien met Folk Nevermind en was gegrepen door het vioolspel van Damien, vandaar dat ze voorstelde om ook met hem samen te werken. Opnieuw resulteerde dit in twee formules, in trio voor de culturele centra en een festivalformule met de uit Togo afkomstige drummer en percussionist Boris Tchango. Zo krijgt het geheel ook een afro-gallicisch tintje. Voor het ogenblik spelen we hiermee veel in Spanje, maar hadden slechts een tweetal concerten in België." Begin vorig jaar werd hen ook een 'In residentie' aangeboden door Festival Het Lindeboom, wat resulteerde in een festivalconcert waar de andere Ialma-zangeressen een gastenrol in opnamen.

Een grote droom wordt werkelijkheid, spelen 'in symfonie'

"Dat is voor mij het grootste geschenk dat ik de laatste jaren in ontvangst mocht nemen. Het is altijd een droom van me gebleven om met klassieke muzikanten te spelen. Ik kreeg tijdens mijn carrière reeds de kans om binnen heel wat verschillende stijlen te spelen, maar doordat ik geen muziek kan lezen, bleef de klassieke muziek altijd wat onbereikbaar voor me, ook al bleef het me aantrekken. Het is uiteindelijk mijn manager, Poney Gross van Zig Zag World, die die droom wist waar te maken. Zo'n twee en een half jaar geleden waren ze aan het toeren met Vocal Sampling in Cuba. In Havana namen ze contact met het label Producciones Colibri, en dit leidde tot de opname van het album 'Symphonic' met het Orquesta del Lyceum van Havana. Daarna hoopten we het op scene te realiseren, en zo was er vorig jaar reeds een eerste ontmoeting met een orkest in Italië, waar ik het geluk had te kunnen spelen in Castelfidardo. Daar zijn zowat alle accordeonfabrieken

gevestigd en er is ook een groot festival waarop ze elk jaar een orkest uitnodigen om muzikanten te begeleiden. Daar kreeg ik de mogelijkheid voor het eerst voor publiek met een symfonieorkest aan te treden. Het bood me veel plezier, maar ook stress, want solist zijn bij een symfonisch orkest is heel zwaar om te dragen. De eerste concerten in Italië waren helemaal niet gemakkelijk. In België heb ik ondertussen al veel kunnen samenzitten met de orkestleider, zodat ik me al een stuk comfortabeler voel, maar het blijft een grote machine".

Ondertussen toeren we zowat overal in Wallonië met een symfonieorkest dat samengesteld is uit de strijkers van het Orchestre de Chambre de la Nethen en de blazers van L'ensemble Quartz. De percussie is in handen van twee slagwerkers van het OPRL de Liège. Het geheel wordt gedirigeerd door Benoît en Alain Meulemans. We hebben hier momenteel een tiental optredens, naast een hele reeks concerten met een gereduceerd orkest van een zestal muzikanten voor de kleinere zalen." Het is Adrien Tyberghein die de zes muzikanten verenigde voor de realisatie van de 'kleine' formule. Anderzijds maakt hij deel uit van het symfonieorkest. Wanneer we die cyclus spelen stel ik immers zowel het symfonisch project als Dyad voor. We spelen dus tijdens die concerten ook een aantal nummers als duo. Ik heb ook aan Damien voorgesteld om mee in te stappen in mijn 'klassiek' project, maar hij hield de boot af omdat hij zich niet comfortabel genoeg voelt in het werken vanuit partituren. Dat is natuurlijk spijtig, maar van de andere kant realiseer ik me ook wel dat hij niet gemaakt is om heel rustig rechts van mij op een stoel te gaan zitten, zonder dat hij recht kan springen om over het podium te bewegen. Hij past niet goed in dat klassieke keurslijf".

"Het goeie nieuws voor Vlaanderen is dat dit project ook zal doorbreken in Vlaanderen. Op dit moment hebben Sint-Niklaas en Dendermonde reeds een concert ingepland en er zullen er wellicht nog volgen om een vervolg te breien aan dit avontuur. Ik hoop het in elk geval. Op dit moment zijn we vrij bekend in Wallonië, wat maakt dat de zalen heel goed vollopen. Ik hoop dus dat ze er ook in Vlaanderen hun publiek zullen van kunnen overtuigen om te komen luisteren, zelfs als de mensen ons daar minder goed kennen." Het komt Didier heel goed uit hiermee te mogen uitpakken nu hij zich, laat ons dit alvast hopen, zo ongeveer halfweg zijn carrière bevindt. Aanvankelijk werd - net als zo'n twintig jaar geleden - gedacht aan een 'Didier invite...'-formule, waarin een heel pak muzikale vrienden aantraden. "Het was uiteindelijk het idee van mijn productiehuis om nu evenwel uit te pakken met iets totaal anders. Het werd dus een herlezing of opnieuw bezoeken van heel mijn repertoire met een symfonisch orkest. En dit is echt een geschenk voor mij. Er zijn arrangeurs samen met mij aan de slag gegaan om heel mijn oeuvre te doorlopen, op zoek naar die composities die zich het meest leenden om gearrangeerd te worden voor groot orkest. Sommige bleken bijvoorbeeld teveel rock&roll voor een orkest. Vooral Jean-Luc Fafchamps en Gwenaël Mario Grisi gingen hiermee aan de slag. Het is plezant, want het publiek dat me reeds al die tijd volgt biedt het heel wat souvenirs. We beginnen bijvoorbeeld met de 'Astridinwals', één van de eerste melodieën die ik opstak toen ik veertien jaar was. Het publiek kent dus de meeste nummers die nu in een nieuw kleedje gestopt zijn. Er zitten nummers in van Belem, van Tref S-Tres, Panta Rhei,... nu met orkest. Tijdens het concert geef ik toelichting rond heel mijn carrière vanuit kleine anekdoten. Ik praat over Marianne Uylebroeck die mijn eerste accordeonlerares was, Marc Malempré, die de eerste was die me vroeg om zijn danslessen en eerste baloptredens te begeleiden. Heel snel daarna klopten Steve Houben en Luc Pilartz aan met de vraag om hen te vervoegen bij Panta Rhei. Ik was toen 18-19 jaar en daar ben ik muzikant geworden, want met hen ben ik gaan toeren. Dankzij hen kon ik een eigen appartement huren, een auto kopen. Daar begon mijn professionele carrière".

> *"We zaten allebei in ons eigen 'kot' en overlegden met elkaar via WhatsApp. Daarom noemden we het ook Duplex"*
>
> **Didier Laloy**

... Vooruitblik op nog eens dertig jaar?

"Mijn actuele leven is momenteel zo geladen met nieuwe projecten en buitengewone avonturen dat ik sinds het verschijnen van die albums in september, voor het eerst in mijn carrière geen nieuwe projecten voor ogen heb die klaar zouden moeten kunnen zijn over twee jaar. Normaal ben ik - wanneer iets uitkomt - altijd reeds een nieuw project aan het creëren en uitwerken. Op dit moment ben ik dus uitzonderlijk niet aan het scheppen en vraag ik me af in welke richting ik daarna nog zou kunnen gaan, want wat me de laatste maanden overkwam is echt wel overweldigend. Ik voel immers altijd weer die nood om mezelf en de programmatoren te verrassen. Dus de vraagstelling waarmee ik daarna zou kunnen uitpakken levert me een (weliswaar heel) kleine angst op".

Bart Vanoutrive

Meer info: didierlaloy.be



Folk Nevermind
Manu Champagne, Damien Chierici & Didier Laloy
Homerecords, 2021



Duplex
Maelstrom
Zig Zag World/Arc Music Productions, 2023



Komorebi Live
Dyad
Zig Zag World, 2023



100 Voltas
Verónica Codesal, Didier Laloy & Damien Chierici
Scene off, 2023



Symphonic
Didier Laloy & Orquesta Del Lyceum De La Habana
Zig Zag World, 2023